

Jaarverslag 2016

Maritiem Portal van Nederland <https://maritiemportal.nl/> en Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland

Huygens ING – KNAW

Maritiem Portal van Nederland

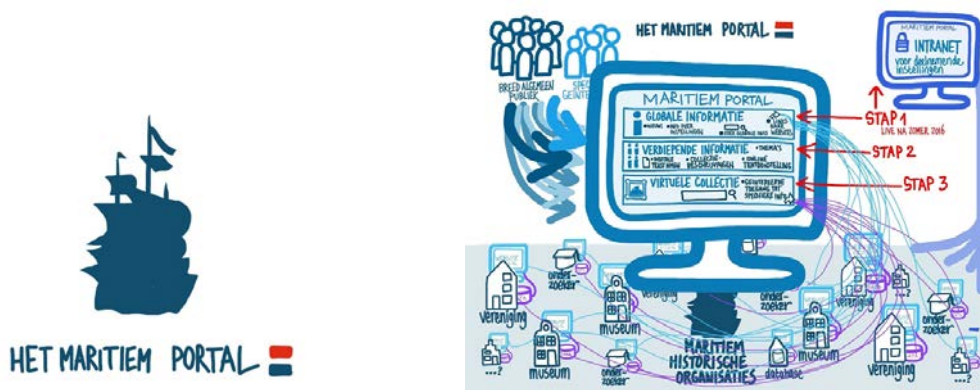
In het Maritiem Portal van Nederland worden alle maritiem-historische instellingen (musea, verenigingen enz.) en onderzoekers in Nederland met elkaar in contact gebracht. Het doel van het project (<https://maritiemportal.nl/>) is het ontwikkelen van dé centrale website waar alle maritiem-historische instellingen vindbaar en toegankelijk zijn – met een op termijn geheel geïntegreerde toegang. De site richt zich niet alleen op onderzoekers en specifiek geïnteresseerden in maritieme geschiedenis, archeologie en erfgoed, maar zeker ook op een breder, algemeen publiek. ‘Zoekers’ naar maritieme onderwerpen, evenementen of organisaties vinden zo snel de gewenste informatie.

Het Maritiem Portal is een initiatief van de Maritieme Koepel, het informele nationale samenwerkingsverband op maritiem gebied. De Maritieme Koepel is er in de afgelopen jaren in geslaagd om een groot aantal organisaties en instellingen, die zich met maritieme informatie, geschiedenis en cultuur bezighouden, te committeren aan de ontwikkeling van het Maritiem Portal van Nederland (zie voor een overzicht van de deelnemers de [projectpagina](#)). Nieuwe deelnemers blijven van harte welkom, want een groot draagvlak is de basisvoorwaarde voor het slagen van dit project. Het Huygens ING – KNAW (<https://www.huygens.knaw.nl/>) heeft het Maritiem Portal ontwikkeld en zal dit hosten. Een portal gewijd aan maritieme geschiedenis en cultuur past goed bij de missie van het Huygens ING ‘Terug naar de bron: de geschiedenis ontrafeld met nieuwe technologie’, dat in een Maritiem Loket ook andere projecten, databases en e-publicaties op maritiem gebied samenbrengt.

De [Samenwerkende Maritieme Fondsen](#) (Vereeniging de Prins Hendrik Stichting, Admiraal van Kinsbergenfonds, Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's-Lands Zeedienst, Directie der Oostersche Handel en Reederijen,

Stichting Ondersteuningsfonds N.I.S.S.) en de Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum waren bereid om subsidies te verstrekken (<https://www.hetscheepvaartmuseum.nl/vnhsm>).

Het Maritiem Portal wordt in verschillende fasen ontwikkeld. In de eerste fase zal het portal globale informatie bevatten, zoals nieuws, informatie over de deelnemende instellingen, links naar websites. Met een intranet kunnen de deelnemers in het portal onderling informatie uitwisselen, samenwerken en onderlinge contacten onderhouden. Vanaf april 2017 wordt begonnen met de volgende fasen, waarin gewerkt zal worden aan lagen met verdiepende informatie. De publicatie van de online versie van de Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland vanaf eind 2018 zal daarin een centrale plaats innemen.

Schema van de opbouw van het Maritiem Portal © Elco van Staveren.

Bijeenkomsten

Op drie bijeenkomsten waren de deelnemers en andere belangstellenden in de gelegenheid elkaar te ontmoeten en samen te overleggen over het ontwerp en de inrichting van de website Maritiem Portal. Op 11 maart 2016 vond de startbijeenkomst van het Maritiem Portal en de Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland plaats op het Huygens ING in Den Haag. Op 24 juni 2016 was er een vervolgbijeenkomst in Den Haag. Op 18 november 2016 ging het Maritiem Portal live tijdens een feestelijke bijeenkomst op het Trippenhuis in Amsterdam. De drie bijeenkomsten werden bezocht door gemiddeld zo'n zestig belangstellenden.

Drs. Reginald T.B. Visser (Samenwerkende Maritieme Fondsen) 'doopt' het Maritiem Portal van Nederland op 18 november 2016 door de start van een filmpje (<https://vimeo.com/193343760>), waarin een schip van stapel loopt; na deze symbolische tewaterlating is het Maritiem Portal voor iedereen toegankelijk. © linkerfoto: Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis.

Stuurgroep Governance en Werkgroep Content

De website Maritiem Portal is in 2016 ontworpen door drs. Pien Steringa (Ontwerpbureau Diges, www.diges.nl) op geleide van dr. Rik Hoekstra (Huygens ING). Mr.dr.s. Marja de Keuning is aangesteld als webredacteur per 1 maart 2016. De Stuurgroep Governance onder leiding van dr. Anita van Dissel (UL) kwam op 14 februari en 23 augustus 2016 bijeen. De Werkgroep Content vergaderde op 18 augustus 2016. De vrijwilligers Ester Zoomer MA (vanaf 1 september 2016) en Tom Quist (vanaf 1 december 2016) assisteerden bij het verzamelen van content.

Het Twitteraccount Maritiem Portal had op 30 december 2016 160 volgers.

In juli en december 2016 zijn er nieuwsbrieven gestuurd naar de deelnemers en andere belangstellenden. In juli 2016 waren er 60 geadresseerden en in december 2016 waren dat er al 130.

Publicatie: Marja de Keuning, 'Website. Het Maritiem Portal van Nederland <https://maritiemportal.nl>', *Tijdschrift voor Zeegeschiedenis* 35:2 (2016) 62-63.

Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland (4 delen)

Doel is het produceren van een nieuw overzichtswerk, waarin de laatste stand van zaken met betrekking tot onze kennis van de Nederlandse maritieme geschiedenis wordt vastgelegd. Het gaat om een zeer groot, uniek project, dat voor de maritiem-historische wereld van fundamenteel belang is. In elk deel wordt een duidelijk afgebakende periode uit de Nederlandse maritieme geschiedenis behandeld. Uitgangspunt is de ontwikkeling van de Nederlandse scheepvaart in en buiten Europa. De internationale context – de positie/ontwikkeling van de Nederlandse scheepvaart in de wereld – is eveneens van belang en zal waar nodig worden behandeld, maar de NMGN is geen comparatieve studie. Een ander belangrijk uitgangspunt is de ontwikkeling van goederen-, mensen- en ideeënstromen via het water door de eeuwen heen, die in veel opzichten bepalend is geweest voor de ontwikkeling van scheepstypen, navigatiemiddelen en handelsnetwerken. Dat geldt niet alleen voor de binnenvaart en de koopvaardij binnen en buiten Europa, maar ook voor de visserij (regionale en internationale vishandel) en de marine als beveiliging van handelsroutes. Al die scheepvaartsectoren komen in de NMGN aan bod evenals de offshore in deel vier. De centrale vraag is: hoe heeft de Nederlandse scheepvaart zich – in brede zin – vanaf de twaalfde eeuw ontwikkeld in relatie tot het vervoer van goederen en mensen over het water?

Het 'product' dat zal worden opgeleverd in 2018 is de volledige, integrale, digitale tekst van de NMGN. Deze tekst wordt in 2018 volledig ingebed in het Maritiem Portal.

De redactie bestaat uit: Christiaan van Bochove – Henk Dessens – Anita van Dissel – Els van Eijck van Heslinga – Els Jacobs – Henk den Heijer – Wouter Heijveld – Peter Sigmond. Redactiesecretaris is Marja de Keuning.

De [Samenwerkende Maritieme Fondsen](#) (Vereeniging de Prins Hendrik Stichting, Admiraal van Kinsbergenfonds, Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's-Lands Zeedienst, Directie der Oostersche Handel en Reederijen, Stichting Ondersteuningsfonds N.I.S.S., Stichting Helden der Zee-Fonds 'Dorus Rijkers') waren bereid om subsidies te verstrekken.

Bijeenkomsten

Em.prof.dr. Henk den Heijer gaf op 11 maart 2016 een toelichting op de opzet van de Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland.

Op 11 maart 2016 presenteerde em.prof.dr. Henk den Heijer de opzet van de Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland aan een geïnteresseerd publiek. In april en september 2016 vergaderde de redactie over de invulling. De betrokken auteurs kregen een uitgebreide handleiding toegestuurd. In 2016 zijn ook de eerste stappen gezet om de teksten van de oude Maritieme Geschiedenis der Nederlanden (1976-1978) digitaal beschikbaar te stellen in het Maritiem Portal.

Em.prof.dr. Jaap R. Bruijn blikt op 11 maart 2016 terug op de opzet van de oude Maritieme Geschiedenis der Nederlanden.

Maritiem Portal. Financieel overzicht 2016.

Het ontwikkelen en opzetten van het Maritiem Portal is geprojecteerd in de periode 2016-2018. Het Maritiem Portal is gestart in 2016. In 2016 bedroegen de inkomsten €26.189,39. De kosten waren €9.410,61. Het project verloopt volgens planning. Er zijn geen bijzonderheden te melden.

Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland. Financieel overzicht 2016.

Het opzetten en publiceren van de Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland is geprojecteerd in de periode 2016-2018. In 2016 bedroegen de inkomsten €71.022,78. De kosten waren €10.977,22. Het project verloopt volgens planning. Er zijn geen bijzonderheden te melden.